

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 40/2508

พนักงานอัยการกรมอัยการ โจทก์ โจทก์ร่วม โจทก์ นางเพ็ญ ราชเวชพิศาล ที่ 1 นายพิศาล ราชเวชพิศาล ที่ 2 ร้อยตรีวัจนกร ราชเวชพิศาล ที่ 3 โจทก์ นายถวิล ชาญเลขา จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 43, ป.วิ.อ. มาตรา 218, ป.วิ.อ. มาตรา 221, ป.พ.พ. มาตรา 653, ป.วิ.พ. มาตรา 93, ป.วิ.พ. มาตรา 94, กฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 71, กฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 222, กฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 223, กฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 304, กฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 315, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 264, ป.อ. มาตรา 265, ป.อ. มาตรา 341

ย่อ / หลักกฎหมาย

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 43 นั้นเมื่อกรณีเป็นการฉ้อโกงเอาหนังสือสัญญาไป ทรัพย์สินที่ผู้เสียหายสูญเสียไปก็คือหนังสือกู้ พนักงานอัยการคงเรียกคืนได้แต่ตัวหนังสือสัญญาเท่านั้น จะขอมาด้วยว่า ถ้าหากจำเลยส่งสัญญาไม่ได้ให้ใช้เงินอันเป็นหนี้ตามสัญญาแทนนั้น หาได้ไม่ เพราะไม่อาจกล่าวได้ว่าผู้เสียหายได้สูญเสียทรัพย์สินที่มีราคาตามหนี้ในสัญญา แม้หนังสือสัญญากู้สูญหายไปก็ยังไม่ฟ้องร้องเรียกหนี้กันได้มิใช่จะปล่อยให้สูญไปด้วยหนี้ตามสัญญากู้มีอย่างไร ผู้เสียหายชอบที่จะฟ้องร้องเป็นคดีแพ่งอีกต่างหาก เมื่อคำพิพากษาศาลอุทธรณ์มีผลเป็นการพิพากษายืนตามศาลชั้นต้นในส่วนอาญาที่ลงโทษจำเลยฐานฉ้อโกง หนังสือสัญญากู้คงพิพากษาแก้แต่เพียงว่า โจทก์จะขอเข้ามาในคดีนี้ว่า ถ้าจำเลยคืนสัญญากู้ไม่ได้ให้จำเลยใช้เงินแทนไม่ได้เพราะเป็นเรื่องที่ผู้เสียหายจะต้องดำเนินเป็นคดีแพ่งขึ้นใหม่อีกสำนวนหนึ่ง เช่นนี้ จำเลยจะฎีกาข้อเท็จจริงในปัญหาเรื่องฉ้อโกงหนังสือสัญญากู้เงินหาได้ไม่ ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 218 เพราะศาลอุทธรณ์พิพากษายืนให้ลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกิน 5 ปี โจทก์ฟ้องว่า จำเลยได้กู้เงินผู้เสียหาย ฯลฯ เอาโฉนดที่ดิน 5 โฉนดมอบให้ผู้เสียหายยึดถือไว้เป็นประกัน ฯลฯ ต่อมาวันที่ 30 กันยายน 2498 จำเลยหลอกลวงผู้เสียหายว่าจะโอนโฉนดให้ผู้เสียหาย ฯลฯ แล้วเพทุบายขอรับโฉนดไปจากผู้เสียหายว่าจะเอาไปทำการโอนให้ตามข้อตกลงแต่จำเลยโอนให้เพียง 2 โฉนด ฯลฯ กับต่อมาวันที่ 3-4 ตุลาคม 2498 จำเลยหลอกลวงผู้เสียหายว่า จำเลยได้โอนโฉนดให้เรียบร้อยแล้วแต่วันรับโฉนดเท่านั้นผู้เสียหายไม่จำเป็นต้องยึดหนังสือสัญญากู้ไว้ ผู้เสียหายหลงเชื่อได้มอบหนังสือสัญญากู้ให้จำเลยไป ทั้งนี้ ตามวันเวลาดังกล่าว จำเลยมีเจตนาทุจริตหลอกลวงให้ส่งโฉนดและรับไปแล้วได้ฉ้อโกงเอาไว้ และมีเจตนาทุจริตคิดหลอกลวงให้ผู้เสียหายส่งหนังสือสัญญากู้ ฯลฯ ดังนี้ แม้ศาลอุทธรณ์ฟังว่าโฉนดที่โจทก์หาว่าจำเลยฉ้อโกงนั้นไม่ได้อยู่กับผู้เสียหาย ก็ยังอาจฟังว่าจำเลยหลอกลวงให้ผู้เสียหายหลงเชื่อจำเลยได้ขอให้หอบะเปียนโฉนดเหล่านั้นให้แล้ว ผู้เสียหายจึงคืนสัญญากู้ให้จำเลยไป เพราะเป็นคนละเหตุทั้งข้อหาว่าจำเลยฉ้อโกงโฉนดและข้อหาฉ้อโกงหนังสือสัญญากู้ต่างกรรมต่างวาระกัน แยกได้เป็น 2 กระบวน (ประชุมใหญ่ครั้งที่ 27/2507) (หมายเหตุ (1) จำเลยขอให้รับรองฎีกาข้อเท็จจริง แต่ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นสั่งว่าศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้ไขมาก ไม่ต้องห้ามจึงไม่รับรองไว้และสั่งรับฎีกาจำเลยแต่ศาลฎีกาเห็นว่าเฉพาะฎีกาข้อเท็จจริงข้อหาฉ้อโกงหนังสือสัญญากู้และข้อหาปลอมหนังสือต้องห้าม จึงไม่วินิจฉัยให้ (2) ที่ประชุมใหญ่ได้วินิจฉัยว่าการกระทำของจำเลยเป็นผิดฐานปลอมหนังสือไว้ด้วยแต่ปรากฏว่าฎีกาจำเลยข้อนี้เป็นฎีกาข้อเท็จจริง ต้องห้ามจึงไม่ปรากฏข้อวินิจฉัยตามมติดังกล่าวในคำพิพากษา)

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยกู้เงินนางเพ็ญผู้เสียหายหลายคราวมอบโฉนดที่ดินให้ยืมถือไว้เป็นประกัน จนครั้งสุดท้ายเมื่อเดือนพฤษภาคม 2498 คิดเป็นเงิน 164,100 บาท จำเลยมอบโฉนดที่ 5696, 5644, 5649, 6923 และ 9780 ให้นางเพ็ญไว้ ต่อมาจำเลยได้หลอกลวงนางเพ็ญว่าจะโอนโฉนดทั้ง 5 ดังกล่าวให้ แล้วเพทุบายขอรับโฉนดทั้ง 5 ไป แต่จำเลยได้โอนให้เพียง 2 โฉนด คือโฉนดที่ 5696 และ 9780 ส่วนอีก 3 โฉนดนัดไปวันหลัง และจำเลยได้หลอกลวงนางเพ็ญว่า จำเลยได้โอนโฉนดให้เรียบร้อยแล้ว รอแต่วันรับโฉนดเท่านั้น นางเพ็ญไม่จำเป็นต้องยืมหนังสือสัญญากู้จำนวน 164,100 บาทไว้ นางเพ็ญหลงเชื่อ ได้มอบหนังสือสัญญากู้ให้จำเลยไป ทั้งนี้ โดยจำเลยมีเจตนาทุจริต หลอกลวงให้นางเพ็ญส่งโฉนด 3 ฉบับนั้นให้จำเลยรับไปแล้วจำเลยฉ้อโกงเอาไว้ และมีเจตนาทุจริต คิดหลอกลวงให้นางเพ็ญส่งหนังสือสัญญากู้ดังกล่าว ซึ่งเมื่อคิดหักราคาที่ดิน 2 โฉนดที่ได้รับโอนแล้ว คงเหลือเงินตามสัญญากู้ 110,899 บาท นอกจากนี้ เมื่อจำเลยได้มาขอรับโฉนดเลขที่ 5696 และหนังสือมอบอำนาจของโจทก์ร่วมที่ 2 และที่ 3 ซึ่งให้จำเลยไปทำการแบ่งแยกเป็นคลองไปแล้ว จำเลยยังอาจปลอมหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวทั้ง 2 ฉบับโดยเติมข้อความว่า "และโอนขาย" ลงไปแล้วใช้ให้นายแอ็ดนำไปแสดงต่อเจ้าพนักงานหอทะเบียนที่ดิน ขอให้ลงโทษตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 222, 223, 304 ให้จำเลยคืนโฉนด 3 โฉนด และสัญญากู้เงินถ้าส่งสัญญากู้เงินไม่ได้ ให้ใช้เงิน 110,899 บาทแก่นางเพ็ญ จำเลยให้การปฏิเสธและว่าฟ้องเคลือบคลุม ศาลอาญา (โดยศาลแขวงพระนครเหนือส่งสำนวนให้พิพากษา) ฟังว่าจำเลยเป็นลูกหนี้นางเพ็ญตามสัญญา ได้หลอกลวงเอาโฉนด 3 โฉนดไปและหลอกลวงให้นางเพ็ญคืนสัญญากู้จริง และยังได้ปลอมใบมอบฉันทะ 2 ฉบับ โดยตกเติมข้อความดังโจทก์หา พิพากษาว่าจำเลยผิดฐานปลอมหนังสือและฉ้อโกงตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 222, 223 และ 304 รวม 2 กระทั่ง ลงโทษกระหนหนัก ฐานปลอมหนังสือจำคุก 1 ปี 6 เดือนให้จำเลยคืนโฉนด 5644, 5649 และ 6923 และสัญญากู้เงิน 1 ฉบับราคา 164,100 บาท ถ้าส่งไม่ได้ให้ใช้เงิน 110,899 บาท จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ฟังว่า จำเลยเป็นหนี้นางเพ็ญ 164,100 บาท และจำเลยได้ฉ้อโกงเอาสัญญากู้ไป ส่วนโฉนดปรากฏว่าอยู่ที่หอทะเบียน จะฟังว่านางเพ็ญได้มอบให้จำเลยไปหรือจำเลยฉ้อโกงโฉนดไม่ได้ พิพากษาแก้ว่าให้จำเลยคืนสัญญากู้เงินฉบับต้นเงิน 164,100 บาท ส่วนนางเพ็ญจะมีสิทธิเรียกหนี้สินได้เท่าใดให้นางเพ็ญฟ้องเป็นคดีแพ่งขึ้นมาใหม่ จำเลยไม่ต้องคืนโฉนดทั้ง 3 นอกนั้นยืน อัยการโจทก์กับนางเพ็ญโจทก์ร่วมและจำเลยฎีกา ศาลฎีกาปรึกษาดีแล้ว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 43 นั้น ได้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่แล้วเห็นว่า เมื่อกรณีเป็นการฉ้อโกงเอาหนังสือสัญญากู้ไป ทรัพย์สินที่ผู้เสียหายสูญเสียไปก็คือ หนังสือสัญญากู้ พนักงานอัยการคงเรียกคืนได้แต่ตัวหนังสือสัญญานั้นเท่านั้น จะขอมาด้วยว่า ถ้าหากจำเลยส่งสัญญาไม่ได้ให้ใช้เงิน อันเป็นหนี้ตามสัญญาแทนนั้นหาได้ไม่ แม้หนังสือสัญญาสูญหายไปก็ยังไม่ฟ้องเรียกหนี้สินได้ มิใช่ว่าหนี้นั้นจะพลอยสูญไปด้วยหนี้ตามสัญญาอย่างไร ผู้เสียหายชอบที่จะฟ้องร้องเป็นคดีแพ่งอีกต่างหาก จึงไม่มีทางบังคับให้ตามที่โจทก์ขอ ในประเด็นเรื่องฉ้อโกงโฉนดตามฎีกาโจทก์นั้น คดียังฟังไม่ได้ว่าจำเลยได้หลอกลวงฉ้อโกงโฉนดเลขที่ 5644, 5649 และ 6923 ตามฎีกาจำเลย ศาลฎีกาวินิจฉัยประเด็นเรื่องฉ้อโกงหนังสือสัญญาโดยที่ประชุมใหญ่แล้ว เห็นว่า คำพิพากษาศาลอุทธรณ์มีผลเป็นการพิพากษายืนตามศาลชั้นต้นที่ให้ลงโทษฐานฉ้อโกงหนังสือสัญญา เพราะศาลอุทธรณ์มิได้แก้ไขเกี่ยวกับโทษหรือความผิดของจำเลยในเรื่องนี้ประการใดคงพิพากษาแก้ แต่เพียงว่า โจทก์จะขอเข้ามาในคดีนี้ว่าถ้าจำเลยคืนสัญญาไม่ได้ ให้จำเลยใช้เงินแทนนั้นไม่ได้

เพราะเป็นเรื่องที่นางเพ็ญจะต้องดำเนินเป็นคดีแพ่งขึ้นใหม่อีกสำนวนหนึ่ง ฉะนั้น จำเลยจะฎีกาข้อเท็จจริงในปัญหาเรื่องฉ้อโกงหนังสือสัญญากู้เงินหาได้ไม่ พ้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 218 เพราะศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นให้ลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกิน 5 ปี สำหรับปัญหาที่จำเลยอ้างว่าศาลอุทธรณ์ฟังข้อเท็จจริงนอกพ้องนอกสำนวนนั้น ศาลฎีกาเห็นว่าพ้องโจทก์มีประเด็นดังที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยมา และศาลอุทธรณ์ฟังข้อเท็จจริงจากพยานหลักฐานในสำนวนแล้ว นอกจากนี้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเห็นว่าแม้ศาลอุทธรณ์ฟังว่าโฉนดที่โจทก์หาว่าจำเลยฉ้อโกงไม่ได้อยู่ที่นางเพ็ญ ก็ยังอาจฟังได้ว่า จำเลยหลอกลวงให้นางเพ็ญหลงเชื่อว่าจำเลยได้ขอให้จดทะเบียนฯ ทำการโอนโฉนดเหล่านั้นให้นางเพ็ญแล้ว นางเพ็ญจึงคืนสัญญากู้ให้จำเลยไป เพราะเป็นคนละเหตุ ทั้งข้อหาว่าจำเลยฉ้อโกงโฉนดและข้อหาฉ้อโกงหนังสือสัญญากู้ ก็เป็นเรื่องต่างกรรมต่างวาระกันแยกได้ 2 กระทั่ง ไม่มีเหตุจะอ้างว่าศาลอุทธรณ์ฟังข้อเท็จจริงนอกสำนวน เหตุอื่นที่จำเลยยกขึ้นฎีกาในประเด็นฉ้อโกงสัญญา ก็เป็นการคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ในข้อเท็จจริง จำเลยฎีกาไม่ได้ ในความผิดฐานปลอมหนังสือมอบฉันทะ จำเลยฎีกาว่าพยานโจทก์แตกต่างกัน ควรฟังตามที่จำเลยนำสืบ มิฉะนั้น ก็ควรฟังตามคำพยานโจทก์ซึ่งจะเห็นได้ว่าการกระทำของจำเลยเป็นเรื่องยกยอกลายมือ จะลงโทษฐานปลอมหนังสือไม่ได้ดังนี้ เป็นการเถียงข้อเท็จจริง ต้องห้ามฎีกาเช่นเดียวกัน พิพากษายืน

องค์คณะ

ไพบย เลขยานนท์ · สัญญา ธรรมศักดิ์ · สวัสดิ์ พานิชอัตรา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/40/2508>